

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágotthai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergeipiac 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő napoként 4—5 óra között található.

Nagy-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Horváth László társzerkesztőhöz Segesvárra, Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyösi István társzerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓ-HIVATAL:

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyilt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdemény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben Lang Lipót, Haenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. és társa, Haenstein s Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse Frankfurtban: Daube G. L. és társa hírdetési irodájában.

Előfizetési felhívás.

F. évi ápril hó 1-ével lapunkra új (ápril 1-től július 1-ig terjedő) előfizetést nyitunk. Lapunk az eddigi irányban haladva, továbbra is első sorban Erdély keleti végvidékeinek érdekeit fogja képviselni és előmozdítani. E mellett azonban tájékoztatni fogjuk t. olvasóinkat úgy a hazai, mint a külföldi politika legfontosabb kérdései felől; hozni fogjuk továbbra is a helyi érdekű és a nagyvilági legújabb híreket; közgazdasági rovatunkban kizárólag városunk és vidékünk gazdasági, kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyaival foglalkozunk; végül kiváló gondot fordítunk tárczáinkra, melybe csakis irodalmi színvonalon álló, érdekes és szórakoztató közleményeket veszünk fel.

Ajánljuk lapunkat a t. olvasóközönség szíves figyelmébe és hazafias pártfogásába és kérjük az előfizetésnek idején való megújítását, nehogy a lap szétküldésében késedelem álljon be.

Együttal kérjük azon t. előfizetőinket, kik a múlt negyedévre az előfizetési díjjal még hátralékban vannak, szíveskedjenek azt lapunk kiadóhivatalába mielőbb beküldeni.

Hazafias tisztelettel

Brassó, 1890. április havában

A „Brassó” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A gyermekek érdekében!

Lapunk utolsó számában egy jelentést hoztunk Brassó egészségügyi viszonyairól és népesedési mozgalmáról az elmúlt 1889-ik évben. Hoztuk pedig ezen jelentést úgy, a mint az hozzánk beküldetett, minden commentár nélkül, de fentartottuk magunknak a jogot, arra esetleges megjegyzéseinket megtehetni.

Ha ezen egészségügyi és népesedési statisztikán végig tekintünk, azt mondhatjuk, hogy ezen számok szerint mindkét tekintetben meg lehetünk elégedve. — Mert már magában azon körülmény, hogy 1000 emberre a múlt év lefolyása alatt 21 haláleset esik, ha nem is a legkedvezőbbnek, de minden esetre nagyon kielégítőnek mondható. Az ország legtöbb városában a viszony sokkal

kedvezőtlenebb, mint nálunk, mert 1000 lélekre általában 30—40 halál eset esik, sőt még több is.

Van azonban e jelentésnek egy igen fontos részlete, melyre vonatkozólag nem hallgathatjuk el nézetünket, s e mely — azt hisszük — mindenkinek, ki ezen jelentést figyelemmel elolvasta, feltűnt. Ugyanis a jelentés végsoraiban ki van mutatva, hogy az ujszülöttek közül 1 éves korukig 172 s a betöltött 5 éves korukig 289 halt el. Arra azonban, hogy a kisedek között miért ily felette nagy a halandóság, a jelentés nem igyekszik felvilágosítani. Mi tehát ennek az oka? Ha el is fogadjuk azon általános statisztikai eredményt, hogy az emberi kor ezen idejében, t. i. 5 éves korig a halál legtöbb áldozatot kíván a maga számára, mindazonáltal megdöbbentő nagynak tűnik fel ezen szám, viszonyítva az általános halandósághoz. 461 gyermek, azaz az összes elhaltaknak 70%-a, az 5-ik év betöltése előtt halt el 1889-ben, midőn a közegészségügyi és halandósági viszonyok városunkban aránylag jók voltak. Hiszen járványszerű gyermekbetegségek az elmúlt évben tulajdonképpen nem is lettek constatálva. Tehát nem egy epidemikus betegség az oka ezen pusztításnak a gyermekek között, hanem valami egyéb baj és hiány kell hogy létezzék, mely évente annyi élő áldozatba kerül. Városunkban, ha csak felületesen nézzük meg azt, minden megvan, a mi közegészségügyi szempontból kívánatos; de ha figyelemmel és nem elfogultan tekintjük a dolgokat, azt találjuk, hogy minden megvan, a mit az ős természet és a 200 évvel ezelőtt megboldogult ősök ránk hagytak. Azaz közegészségügyi berendezések tekintetében úgy vagyunk, hogy lépten-nyomon elmondhatjuk, miszerint jobb volna, ha ez is, amaz is nem volna. mintsem ilyen legyen, a milyen. Nem akarunk a város vízvezetékéről, nem annak csatornázásáról beszélni; e tekintetben oly hiányos berendezésekkel állunk szemben, hogy azokról kritikát írni nem is lehet. De a gyermekek érdekében akarunk valamit felhozni, a mi nézetünk szerint az egyetlen elfogadható ok, hogy városunkban a gyermekek között oly nagymérvű a halandóság!

Van-e városunknak csak egyetlen egy olyan helye is, hova nyugodt lelkiismerettel ki lehet vinni a kis gyerekeket? Nincs! Tett-e a város bölcse tanácsa ez irányban egyetlen egy lépést is s hozott-e egy krajezár áldozatot is? Nem!

Ne azonosítsuk a várost a szépítő egylettel, s tekintsünk el ennek „magasra törő” munkájától, mely talán egyes sportkedvelőknek s a vasárnapi közönségnek élvezetet nyújthat, de a gyermekek érdekére semmi tekintettel nincsen. Pedig vannak kisebb-nagyobb tereink, melyek gyermekeknek szánt kertek és üdülőhelyek berendezésére már évtizedek óta várnak s a melyek e célnak minden tekintetben meg is felelnek. De ezen terek jelenleg epidemikus betegségek melegágyai s ezek még azon helyeket is, hová a szülő gyermekét kiküldhetné, hogy kiválóan a belváros szűk és egészségtelen udvaraitól s épen ilyen lakásaitól távol, egy kis mozgást és üdülést s a mi fő, jó levegőt élvezhessen, inficiálják és a gyermekek számára veszedelmesekké teszik. A várost e tekintetben is nagy felelősség terheli, épen úgy, mint sok egyéb miatt. Némely dolgokban meglehetősen bőkezű, de viszont sok más, valóban közhasznú s égetően szükséges intézmény- és berendezésre fordított kiadásai nagy jövedelmével nem állanak helyes arányban.

Igy a város utcáiról a kövezet ma-holnap elrepül, a kutak már java részben megtagadták a szolgálatot, a legnagyobb forgalmu utcákat a szemét veti fel, egyetlen sétatere mellett annyira fel van halmazva a piszok hóval elegyesen, hogy Isten segítségével a jövő telet is ott fogja megérni.

Nem akarjuk ez alkalommal kutatni, hogy a város nagy jövedelmének java-részét hova és mire fordítja; csak az elmondottakat ajánljuk a városi tanács és képviselő testület szíves figyelmébe s azon szívből fakadó óhajjal fejezzük be sorainkat: vajha gyermekeink, ezen legdrágább kincsünk számára mihamarább létesítenék egészséges és minden tekintetben megfelelő üdülő- és játszótér-eket!

M. O.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A színi tanoda 25 éves jubileuma 1890 márczius 26-án.*)

Érdekes estéje volt ma a nemzeti színháznak: a színi tanodának, vagy hivatalos nevén, az orsz. m. kir. zene- és színművészeti akadémia színészeti osztályának huszonöt éves jubileuma és záró vizsgálata. Az előadás Váradi Antalnak egy külön ez alkalomra irt „Múlt és jövő” cz. drámai prólógjával kezdődött, mely emelkedett hangján és szép nyelvezetén kívül még az által is vált érdekessé, hogy a benne résztvett színházi tagok mindnyájan a színi tanoda volt növendékei.

A nemzet geniusa (P. Márkus Emilia) földézi sirjából Mátyás királyt (Nagy Imre) és bemutatja a legnagyobb magyar királynak a hazafiság egy új hatalmas oszlopát, melyet ő csak legkezdetlegesebb alakjában ismert: Thaliát (Helvey Laura), ki a lelkesülés (Csillag Teréz) és a Tudás (Gyenes) által támogatva, végzi áldásos működését, melynek „fegyvere a látzat”. Elő állnak azután a színművészet egyes fajtái:

Ezen tárcza utolsó számunkból helyszüke miatt kimaradt.

a tragoedia (Fái Szeréna), a comoedia (Cs. Alszeghy I.), a bohózat (Nagy Ibolya), a dráma (Horváth), az opera (Ábrányiné) és a népszínmű (Gabányi), melyek mindegyike egy pár jellemző szó kíséretében mutatja be magát.

Megmondja a nemzet geniusa Mátyás királynak azt is, hogy jelenleg is van a nemzetnek lelkes védője: felséges királyunk, kinek szobra megjelenik a háttérben; megemlékszik továbbá a genius az elhunyt jeles színészekről, továbbá megjelennek a most működő művészek, mindannyian a színi tanoda volt növendékei (Egressy, Tolnainé, Kőrösmezei, Benedek stb.) köztük operai tagok is (Siff Etel, Henszler, Rotter), a népszínház tagjai közül Lukács és Szirmai és vidékiek is (igy Ditrói igazgató és Ivánfi Kolozsvárról.)

Végül a színészeti osztály ez évi növendékei közül is megjelennek egy néhányan. Mátyás király, a ki látja, hogy új élet, új törekvés lelkesíti a magyar hazát, megáldja királyunkat, nemzetünket és színművésztünket.

A szép nyelvezetű prólog, melyet a szereplő művészek buzgó odaadással játszottak, zajos tetszésben részesült és szerzőjét ismételtelen kihívták.

Az est többi részét a színészeti osztály évváró

vizsgálata töltötte be. A komikusok két egy felvonásos vígjátékot mutattak be: Berezik „Egy szelleműs hölgy”-ét és Almásynak „Két év múltán” című darabját.

Dicséretet érdemel Kecseri Irén, bár ügyes játékát kisebb szerepekben már annyira megszoktuk a nemzeti színház színpadján, hogy ő már nem is megy növendék számba; ez egyszer csak azt kell kiemelnünk, hogy ugyanazon sikerrel működhetik nagyobb szerepekben is. Russer és Meszlényi kisasszonyok kissé gyöngye hangjukkal közepes sikert arattak. Határozott tehetség, bár korántsem kész művész még, Tapolczai Dezső III. éves növendék, kinek ügyes játékát a halás közönség tapsokkal jutalmazta; kár, hogy oly gyorsan elrekedt a tehetséges kezdő! A tragikusok bemutatták Csiky „Jóslat”-ának egy jelenetét és az „Ember tragédiáját”-nak IV. és V. Képét. Legjobban tetszett Maróthy Margit kisasszony, mint Éva; játékában drámai erő nyilvánul. Ádámot Pethes Imre, Lucifert Léway Gyula ábrázolta. A Jóslatban Székely Kornélia, az egy néhány év előtti városligeti szépségverseny győztese, mint Olympia szerepelt.

A többi közreműködött növendékről általában azt jegyezhetjük meg, hogy igyekvésük elismerést érdemel.

XXI.

Külföld.

A munkás-kérdést tárgyaló berlini internationalis conferentia márcz. 29-én egyelőre befejezte munkáját. A gyermekek és nők munkájára, a vasárnapi munkaszünetre és sok más fontos kérdésre nézve egyértelmű határozatok hoztak. E kérdések nem ölelik fel mindazt, mi a socialistikus bajok orvoslásához szükséges, sőt igen sok fontos ügy nem is volt tárgyalható, hogy a vélemények nagyon el ne ágazzanak; de így is felette nagy az eddigi tárgyalások eredménye. Nagy elvi jelentősége van annak, hogy az európai társadalom betegségeinek egyedüli helyes orvoslásául az államok közös megállapodása s egyértelmű eljárása lett elismerve. Hogy egyelőre kerültek minden oly kérdést, melyre nézve a vélemények még nagyon is eltérnek s csak azt vették fel a munkaprogramba, mire nézve nagyobb véleményeltéréstől nem kellett félni, a vezetőknek nagy ügyességéről s körültekintéséről tanuskodik. Most az egyes kormányokon van a sor a conferentia határozatait az egyes államok viszonyainak megfelelő törvények alakjában értékesíteni. Azt már most is érzi mindenki, hogy az első sikerült kezdet után, nemcsak nehézség nem forog fenn, sőt természetszerű követelmény nyílt, hogy időről-időre új hasonló internationalis conferentiák tovább fejleszszék és befejezzék azt a munkát, melyet a berlini oly biztató sikerrel megkezdett.

Eddig a francia és orosz lapok nem voltak képesek eléggé kifejezni azt a nagy gyűlöletet és bizalmatlanságot, melylyel Bismarck herczeggel szemben viseltetnek, s ime, hogy visszalépett, kiderül, hogy sem a gyűlölet, sem a bizalmatlanság nem olyan nagy. Sőt legújabbán az orosz lapok egyenesen keseregnek Bismarck visszalépése fölött; mert ezzel a béke állandó voltában vetett hitük megrendült.

Kréta szigetén újabb összekocczanás történt a lázadók s a katonaság között. A török hatóságok minden békülékenysége s engedékenysége nem elégséges a rend helyreállítására; mert — úgy látszik — görög izgatók mindig újra meg újra megzavarják.

Tanügy.

Görög-nyelv- és görög szellem.

(Visszatekintés a görög nyelvi enquête-re.)

Hogy a görög nyelv ellen megindult mozgalom mily mélyreható részvételt keltett nálunk, arról a közönségnek, a napi- és időszakai sajtónak számtalan nyilvánulásai eléggé tanuskodnak. Kevésbé ismeretes ellenben azon nagy érdeklődés, melylyel az ügyet a külföld kiséri. Ez alkalommal futólag csak két külföldi nyilatkozatra akarok utalni, melyek előttem fekszenek. A Berlinben megjelenő „Tägliche Rundschau“ f. é. márcz. 12-iki számának mellékletében dr. Krumme, a braunschweigi reáliskola igazgatója és a „Pädagogisches Archiv“ szerkesztője négy és fél hasábos cikket közöl e czímmel: „Die Verhandlungen über das Griechische im ungarischen Reichstage“, mely melegen üdvözi a reformeszmét s így végződik: „A képviselőház álláspontja a Csáky gf. által javasolt reformokkal szemben a nyolcz napi tárgyalások alatt teljesen tisztázva lett. A t u l n y o m ó

többség egyetért abban, hogy az egységes középiskola szerveztessék és a görög nyelv fakultatív tantárggyá tétessék.“ Egy másik figyelemreméltó nyilatkozat Pirquet br. és oszt. főrendiházi tagnak márcz. -ban megjelent brochureja*), melynek előszava hangsúlyozza azon nagy érdeklődést, melylyel a tudós szerző, ki már 1886-ban márcz. 30-iki nagyszabású beszédében lépett oda át a reformokért sorompóba, a miniszter tervének valóstítása elé néz.

Alig tévedünk, ha a márcz. 24—26-án egybe- gyűlt enquête tárgyalásaiban az utolsó előkészületet látjuk a miniszter reformtörekvéseinek végleges valóstítására. Nem terjeszkedhetvén ki részletesen a 18 jobbadán filhellénekből álló szakférfi vitatkozására, itt csak a fontosabb mozzanatokra kívánok utalni, jólőre megjegyezve azt, hogy a 2-ik ülés végén be- állott „filhellén sztrájk“ egy oly páratlanul magában álló momentum, mely egyidejűleg fény- és árnypont, inkább a miniszternek válik becsületére, mert mint mondá: „a távolmaradás mindenkinek egyéni akaratától függ s ő legfőkébb sajnálni tudja, hogy ily illustris férfiak bölcs tanácsát kénytelen nélkülözni e fontos kérdés részleteiben“. Joggal hivatkozott arra, hogy ő liberálisabban járt el, mint azok, kik a tanácskozá- soktól elmaradtak, mert az elméleti tárgyalásoknak függetlenségét biztosította. Minket a zsémbelő filhel- lének eljárása egy szorongatott őrseregre emlékeztet, mely a vár aláaknázásának előérzetében czélszerűbb- nek véli még idejekorán a légberepülés elől egy hátsó kapun keresztül visszavonulni.

A vita különben két főkérdés körül csoporto- sult: 1. *A görög nyelv csak bizonyos pályákra legyen kötelező, m. p. a bölcsészeti, nyelvészeti és történelmi szakokra, valamint a theologiai fakultásra.* 2. *Mily tantárgyakkal volna a görög nyelv helyettesíthető, kom- pensálható?* Az első kérdés a miniszteri program ér- telmében el lett fogadva, a másodikra nézve a több- ség abban egyezett meg, hogy a görög nyelvnek szánt órák fele részben a görög írók magyar fordításban való ismertetésére, fele részben szabadkézi, illetőleg mér- tani rajzra fordítandók.

A fordítások érdekében a miniszter már is in- tézkedett, a mennyiben 1890 márcz. 5-én kelt 12.475. sz. leiratában felszólította a közoktatási tanácsot, hogy tegyen javaslatot a görög remekírók magyar fordítá- sainak iskolai kiadása ügyében s e végből lépjen összeköttetésbe a m. t. akadémia kebelében fennálló klaszszika-philologiai bizottsággal.

Az elméleti harc azonban még távolról sincs befejezve; a mint értesülünk, Hunfalvy Pál kiváló tudósunktól a napokban jelenik meg „A gymnasium és a görög nyelv“ czimer Hornyánszky V. kiadásában egy újabb adalék ezen csaknem agyonvitatott napi- kérdéshez.

Feszült érdeklődéssel várjuk, de azért — a ka- raván halad.

Szinbáz.

Wolfék szintársulata dicséretes törekvést fejt ki, nálunk eddig még nem adott, vagy különben is új

*) Die Reform der Mittelschulen. Debatte im ungarischen Reichstage vom 21. bis 29. Jänner 1890. Wien. Hölder, 1890 38. l.

darabok színrehozásában. Hogy a sok újdonság kö- zött akad azután gyengébb is, az a dolog természé- ténél fogva alig kerülhető ki.

Szombaton Millöckernek e saisonban már má- sodik újdonságát: „Der Viceadmiral“, hallottuk. Mig „A hét sváb“, ugyane szerzőnek egy néhány héttel ezelőtt nálunk először színpadra hozott műve sok tekintetben utóléri a „Koldusdiák“-ot, addig a szombati újdonság Millöckernek egyik leggyengébb alkotása. Meséje kissé vékony, de helyenként nagyon mulattató, zenéjéből azonban hiányzik a közvetlen- ség; inkább lármás, mint dallamos, s kevés énekszám- maival nem nyújt elég alkalmat a különben jeles énekesnőknek, énekeseknek (Wallner Ludovika, Wolf-Seletzkyné, Rust József) művészetük ki- fejtésére. Hálás feladat jutott a spanyol grand sze- repében Indrának, kinek sikerült is ellenállhatat- lan komikai tehetségével a közönséget mindvégig zajos jókedvben tartani. Különösen tetszetek a 3-ik felvonásba becsempészett couplet-i (az operette-ben eredetileg nem fordulnak elő) s a ballettánczosnóket parodizáló, valóban művészi táncza.

Az operette összевágó, gondos előadása s szép kiállítását föltétlen dicséretet érdemel. Közönség a szo- kottnál kevesebb volt: a tavaszodó időnek tulajdo- nitható, hogy a néző térben aggasztó hézagok vol- tak észlelhetők.

Tegnap a vigjáték-irodalom egyik legújabb ter- mékét, az ismeretlen szerzőtől való „Vadörzök“-at („Wilddiebe“) mutatta be derék szintársulatunk. A darabról már behatóan megemlékeztünk, midőn azt a nemzeti színházban először adták (lásd a „Brassó“ 24-ik számát.) Ez alkalommal tehát csak a tegnapi előadásról akarunk véleményt mondani s ezen véle- ményünk abban culminál, hogy a tegnapi előadás mindenesetre a legjobbak egyike volt, melyet a tár- sulat eddig nyújtott. Az összjáték — eltekintve az első felvonás elején történt néhány kisebb botlástól — kifogástalan volt; minden egyes szereplő látható jó kedvvel és odaadással játszott. Leginkább kivál- tak és valóban kitűnőt nyújtottak Robek. a. (Emmy) és Berla (Sorau); különösen sikerült azon jelenet- tük, melyben a leány atyját felismeri. Robek. a. igen elragadóan játszotta még az első felvonásban új udvarlójával, Thürmerrel (Rottmann) való jele- netét.

Wolf-Seletzkyné, kiváló operetto-soubret- teünk ma a salondáma szerepét meglepő ügyességgel és finoman játszotta, ez által újabb bizonyítékát ad- ván rendkívüli sokoldalúságának.

Förster k. a.-nak jutott a leghálátlanabb sze- rep; játékából nagyon hiányzott a természetesség. A többi szereplők (Freitag, Niedt, Jndra és Trautsch) is derekasan megállták helyüket. A kö- zönség a felvonások végén, de azok közben is szá- mos tapssal jutalmazta az előadókat. — a.

NAPI HIREK.

Gróf Bethlen András földmivelésügyi miniszter ur ő nmgnak városunkba jövefele alkalmával rendezendő ünnepélyességek egy részét az ő excellentiájánál leendő tisztelgések

Képek Brassó történelméből a 17-ik szá- zadban. (1630—1660.)

Irta: Gross Gyula. A „Brassó“ számára fordította Mika Ottokár. (Folytatás.)

A papilakkal szemben lévő részen 1656-ban lett a templom mellett lévő támoszlop emelve, mi- után a templomnak ezen része egy földrengés által nagyon meg lett gyengítve, s Hermann Mihály és Goldschmid Mihály akkori városbírák nevei azon maig is tisztán láthatók.

Ezen időben nagyobb tüzesetek is fordultak elő s elemi csapások is látogatták a várost. 1641 au- gusztus 6-án a felső-várutczában tűz ütött ki, mely alkalommal több mint 40 lakház, a kötélverő-bástya, a városi fal egy nagy része, nagyobb mennyiségű gabonakészlettel együtt lett a lángok martalékává. 1643 január havában érkezett a városba azon hír, hogy a vidombáki templom tornyába beütött villám- tól a templom és a kastély tüzet fogott s az egész falu a tűz áldozatául esett, s csak a csupasz falak maradtak meg. 1645-ben Oláhországból sáskák jöt- tek, a melyek a kevésselebb keresztyénülönüló jég- eső által el nem pusztított gabonát teljesen felfalták.)*

*) A gabona ára ezen időben: 1 köböl rozs 2 frt, egy köböl köles 1 frt 50 denár; 1651-ik évben előbbi 4 frt 50 de- nár, utóbbi ára 3 frt 50 denár emelkedik. 1639-ben a med- gyesi bor kupája Brassóban 6 denár, 1644-ban 20—25 denár.

1647-ben Brassó és vidékén olyan nagy égháboru volt, hogy a tömösi vámház is ennek következtében összedőlt, úgy hogy újra kellett építeni, s ez alka- lommal a város körül lévő árkok egészen megteltek vízzel. 1646- és 1647-ben ismét kitört a pestis. Szt. Mihály napján a Radescher-féle házban, mely a Szent- lélek-utczában volt, egy leány lett a kór első áldo- zata s 1647-ben már akkora kiterjedést öltött, hogy egész házak lakói kihaltak s csak a nagy-utczában egy szomszédsági területen 106 személy halt el.)*

Az 1648-ik évben a pestis a községek- és me- zővárosokban még mindig dühöng. S az e miatt kü- lönben is elkeseredett kedélyeket nagy mértékben felizgatta az 1649-ik évben Brassóban véghez vitt templom-rablás, melyet a krónikás következőleg be- szél el:

„Deczember 11-én meghalt Schaeseri Valentin hátrahagyott leánykája Margaretha, Hirscher Keresz- télyné unokája és utolsó sarja, ki a következő nap az örök nyugalomnak adatott át. Számtalan gyöngy, aranyláncz és karperecz diszította a halottat s feje egy rendkívül szép és drága gyöngyös pártával volt ékítve s egyéb tekintetben is pompával és drágaságokkal temettetett el. Egy Kapos György nevű 18 éves su-

**) Kár hogy szerző nem mondja meg, hogy egy »szom- szédság« akkori időben körülbelül milyen kiterjedésű volt. Fordító.

hancz, látva az ott f-lhalmozott drágaságokat, a kincs- szomj által elragadtatott s iszonyu terv fogamzott meg agyában. Ugyanis vasárnap a délutáni isteni- tisztelet után a templomban elrejtőzött s magát ott bezáratta; midőn egyedül maradt, a sirt, mely be volt már falazva, de kövel nem volt még bezárva, felbontotta, a koporsó födelét leemelte és a halottat minden ék- szerétől megfosztotta, még annak ingét és szemfedőjét, melyek arany fonállal voltak kivarva, sem kímélte meg s leszedvén a halott ujjairól a gyűrűket, sietségében an- nak egy ujját a gyűrűvel együtt kiszakította. Ezután a falazatot ismét helyre rakta, arra földet és agya- got rakott s a mint volt, deszkákkal befödte. Másnap a sir, a nélkül, hogy valami észrevétetett volna, kö- vel láttatott el. Miután azonban Isten nem engedi meg, hogy egy ilyen rettenetes bűn büntetlenül ma- radjon, úgy ezen cselekedet sem maradt titokban. Bűnös tettének végrehajtása után Oláhországba ment s ott a rablott tárgyakat értékesítette, honnan vissza- térvén, az oláh pénzt itt beváltotta. Azonban egy szivalaku jáspyst és egy saphirt, melyek egyforma aranykeretbe voltak foglalva, testvére által Süs- mileh János aranymiveshez küldötte eladás végett, kinek épen kezei közül került volt ki a foglalás; ez úgy a követ, mint munkáját felismervén, a fiut a tör- vény elé vitte, hol vallatás alá vétetvén, annak mi- kénti szerzését elbeszélte. Ezután a tettes elfogatott

képezvén, az ebben részt venni szándékozó intézetek és egyesületek felhívtnak, hogy ebbeli szándékukat f. hó 4-én déli 12 óráig az alispáni hivatalnál jelentsék be. — A tisztelgéseket rendező bizottság.

Gróf Bethlen András m. kir. földmívelésügyi minister ur ő nagyméltóságának ünnepélyes fogadtatása céljából összeállított bizottság ezennel közölni teszi, miszerint ő nagyméltóságának ittléte alkalmával a „Nro. 1” számú vendéglőben diszközébéd fog tartatni, melyre a vármegye, valamint Brassó város képviselői és tisztviselői azon megjegyzéssel hívatnak meg, miszerint egy teríték pezsgő borral együtt 5 frt és jegyet váltani szándékozók legkésőbb bejáról fog f. hó 3-áig a közöbden való részvételüket Schuster Károly gyógyszerárban bejelenteni felkérnek.

Képkiallítás Brassóban. Az „Országos Magyar Képzőművészeti Társulat” igazgatósága már hivatalosan értesítette az itt megalakult százas bizottságot, hogy a képkiallítást az általunk már jelzett időben hajlandó Brassóban megtartani s hogy a szükséges előkészületek megtétele céljából Telepy műtárnok a legközelebbi napokban városunkba fog érkezni.

Hangverseny. Nem mulaszthatjuk el, olvasó közönségünk figyelmét s érdeklődését már most is felhívni Poppernek, a budapesti zeneakadémia hírneves tanárának s világhírű gordonka-művészek körülből a jövő hét közepén adandó hangversenyére. Előjegyzési izek Zeidner könyvkereskedésében találhatók, miután a hangverseny csak akkor tartatik meg, ha annak anyagi sikere legalább részben biztosítottak látszik.

A zónatarifa diadala. A mint Budapestről értesülünk, egy közzétett kimutatás szerint a zónatarifa hét hónap alatt közel egy millió forintnyi jövedelmit többletet eredményezett.

Rendőri hírek. A városi kapitányságtól a közönséget érdeklő következő figyelemztetést vettük. Nemrég a városi kapitányságnak tudomására jutott, egy idő óta egy 25—30 éves nősemély házakhoz jár és mint állítólagos tanítói özvegy, a közönség jó-tékonyságát igénybe veszi. De ezen nő már ismételen nagyon gyanus körülmények között lepetett meg; így egyszer egy nyitott szekrény előtt találtatott másszor meg épen egy szekrény fiókját nyitotta ki. Feltűnő, hogy a városi kapitányság figyelme ezen egyénre csak egy-két oldalról lett felhíva. Pedig a közönségnek saját érdekében fekszik, hogy ily esetekről a rendőrséget azonnal tudósítsa, és pedig már a koldulásnak fennálló tilalma tekintetéből, mennyivel inkább a jelen esetben, midőn ezen tilalom áthágásán kívül a vagyonbiztonság is veszélyeztetettnek látszik. A közönség ily esetekben a feljelentés elmulasztásának következményeit magának kell, hogy tulajdonítsa. Nevezett egyén tehát ez uton a közönség kiváló figyelmébe ajánlatik. — A tegnapi

és kihallgattatván miután még egyes darabok az ellopott tárgyakból előkerültek, töredelmes vallomást tett és így az egész rablás napfényre került. Mivel azonban megelőzőleg is történtek lopások, mindezekért ő vétetett vallatás alá, de eredménytelenül. Egy pár nap múlva újra kinözni kezdték és testére gyertyát csepegtettek; ezen kínzások közben szülőit is megnevezte, mint a kik egy véghez vitt lopás után, a lopott tárgyakat házuk mögött elásták. De miután itt nem találták meg, egy kertet nevezett meg, hol azok elrejtve vannak, a hol azonban a kutatás ismét csak eredménytelen maradt. Végre bevallotta, hogy mindezeket a bölcs uraknak és többi jelenlévőknek csak a nagy kínzások következtében mondotta s inkább szülőit is gyanuba hozta, csak hogy kínzásával felhagyjanak. S két nappal kivégeztetése előtt, márcz. 23-án teljesen magába szállott s csak azért könyörgött, hogy kivégeztetésekor kezei ne kötessenek össze, s miután ezen kérelme teljesített, vig kedélyvel készült elő a halálra. Harmadnap a tanácssházán kívül az utolsó ítéletet, melyet Goldschmidt Mihály és Hermann Mihály felolvastak, meghallgatta s bírától azt kérte, hogy engedjék meg neki a néphez szólani, mire a nagy számban összegyűlt néphez fordult és csengő hangon kérte az, hogy vele imádkozzék. Egy oda nyújtott könyvből fenhagyon néhány imádságot elolvasott s ennek végeztével németül, magyarul és oláhlul bocsánatát kérte a népnek. Utközben atyját s midőn már a máglyán meg volt kötözve, magát is ezen szavakkal: „Jézus a te kezeidbe ajánlom lelkemet” vigasztalta, mire érdeme szerint megégettetett.” (Folytatása következik.)

előtti színi előadás után a vigadóban egy páloza visszahagyatott, mely a városi kapitányságnál átvethető.

Bismarck herceg elutazása Berlinből. Bismarck herceg márczius 29-én utazott el Berlinből Friedrichsruheba, birtokára. Elutazását megelőző napon I. Vilmos császár koporsójára koszorút tett, majd elbucszott az összes királyi hercegektől. A kancellári palota előtt ezerekre menő néptömeg várta a hercegi család elindulását. Bismarck herceg délután 5 órakor hajtatott palotájából, vértess egyenruhában, nyitott kocsiban a pályaudvarhoz. A második kocsiiban a hercegné és a kíséret foglaltak helyet. Az ezerekre menő tömeg riadó hurrah kiáltásokba tört ki, mely egész a vasutig meg nem szűnt. Az ablakok zsufolya voltak közönséggel. A kocsi szakadatlan kenderlobogtatások közt a tömegtől kisére csak lassan haladhattak előre. A pályaudvarban a gárda-vértesszred egy százada volt felállítva, élén a zenekarral. Jelen volt valamennyi miniszter, az egész diplomáciai kar, az udvari és állami méltóságok, valamint az udvarhoz tartozó személyzet. A közönség tolongása rendkívül nagy mérvet öltött. Az ünnepélyesen feldiszipített váróteremben halmokban voltak a virágcsokrok. A herceg és a hercegné a jelenlevőktől szívélyesen elbucsztak, mire a vonat 5 óra 40 perczkor a pályaudvarból kirobogott. Az elutazás napján megjelent berlini lapok lendületes cikkeiben emlékeznek meg a távozó Bismarck érdemeiről. — Kiemelik, hogy nem volt Berlin barátja, de hogy a birodalom fővárosának lakossága határtalan ragaszkodással csüng rajta. Ujra felsorolják a német nép érdekében szerzett vívmányait, s Luther, Nagy Frigyes és Schiller mellé helyezik. Wolff Gyula Bismarckot diesőítő költeményt közölt. A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” közlése, hogy Bismarck herceg visszalépése alkalmából oly sok bucsu üdvözetet kapott, hogy hivatalos segítség hiányában a költőzködés fáradalmi közepette lehetetlen azokra egyenkint válaszolnia. A herceg kéri, fogadják az uton köszönetét. Hamburg város polgársága fáklás menetet szándékozik rendezni Bismarck herceg tiszteletére. A fáklásmenetre, mely tegnapi volt tervezve, rendkívül sokan jelentkeztek.

Táviratok.

Budapest, márczius 31-én. Csütörtökön minisztertanács lesz, mely valószínűleg megállapodásra jut a királyi táblákat illetőleg. A delegációk működésüket csak június közepén fogják megkezdeni.

Budapest, márcz. 31-én. Bárá Bornemisza Károly Magyar-Láposon szabadelvű programmal egyhangulag képviselővé választott.

„Budapesti Hirlap.”

(Szerkesztők és laptulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő.)

A „Budapesti Hirlap” újévvél pályafutása tizedik évébe lépett. Az elmúlt évek óriási haladás korszakát alkotják a magyar zszurnalisztika történetében és a „Budapesti Hirlap” talán elfoglaltság nélkül mondhatja magáról, hogy övé az elsőség e korszak megindításában, mely a magyar sajtót a legmodernebb és legkitünőbb európai sajtó magaslatára emelte. A „Budapesti Hirlap”-ot ebbeli törekvésében hétről-hétre, hónapról-hónapra, évről-évre, szakadatlanul nagy arányokban növekedve, támogatta Magyarországi intelligenciája: a világ legfogékonyabb, legméltányosabb és ragaszkodásban leghűbb közönsége. A decenium küszöbén elmondhatjuk, hogy a „Budapesti Hirlap” a művelt magyar újságolvasó közönség mandatáriusa. E megbízatás óriási erkölcsi súlyával vesztünk részt a vélemények harcában és a földolgoz. intézésében. Hogy milyen sikerrel, arról az elmúlt és a jelen viszonyok legékebben tanuszkodhatnak. A védelmi vita alatt, az alkotmány- és nemzetellenes kísérletekkel vívott elszánt küzdelemben, valamint a ferde pártviszonyokból eredt fonák helyzetek kritikájában, melyek okai és forrása a jelenlegi válság, a „Budapesti Hirlap” minden egyes száma a nemzeti jogok és aspirációk diadalmas hőseként szállott sikra. A közönség érezte, hogy lapunkban a legőszintébben, legbátrabban és legelszántabban nyilatkozott meg a közérzület szava. És a mikor a közönség napról-napra lavinaként növekedő tömegével segítségünkre és támogatásunkra jött: a „Budapesti Hirlap” döntő erővel működött közre a vitás kérdések megostromlásában, a politikai fordulat és az új események előkészítésében. A pártoktól független, csakis a közérdek által vezérelt és saját becsületes meggyőződésünktől diktált működésünk akkor érte el legszebb jutalmát, a mikor minden igaz magyar ember a „Budapesti Hirlap”-ban kereste és találta a nemzeti ügyek leglátványosabb leg-zívósabb és legvehemensbb védelmét. Legbuzgóbb iparkodásunk, hogy a „Budapesti

Hirlap a jövőben is az maradjon, a mi volt, a mi-nek indult, a mely irányban hatalommá növekedett, a miben az elsőséget nem engedheti át soha senkinek: a legmagyarabb újság, tartalomban, lélekben, szóban egyformán. A legmagyarabb újság és mint ilyen a nemzeti érület leghűbb tolmácsa, ébresztője, izgatója, és ha kell, lángba borítója. A legtisztább tudatossággal hirdetjük és valljuk, hogy olyan időkben, a mikor a nemzeti eszme fajfentartó és államalkotó erővel érvényesíti magát mindenütt, hogy ugyanakkor nemcsak jog, hanem kötelesség nekünk magyaroknak a szovinizmus lelkesedésével, sőt türelmetlenségével szolgálni a nemzeti irányt mindenben és mindenkor. Ez a mi programunk.

E programunkkal nekünk adott igazat a magyar közönség, mely semmitől sem irtózik inkább, mint a szintelen és lelketlen kozmopolitástól, a hamisságokra és az elmék megtévesztésére alkalmas czifra jelszavaktól; nekünk adott igazat, midőn lapunkat szinte hihetetlen mértékben felkarolta és egyre jobban terjeszti.

E programmal folytatjuk a jövőben is mindennapi munkánkat a közügyek szolgálatában. Folytatjuk erősen fegyverkezve a nagy tusákra, a melyek a közeljövőben a nyilvános élet minden munkására várnak. A nemzeti munkából részt kérünk és részt fogunk benne venni legjobb tehetségünk szerint, pártolva és támogatva mindent, a mi szükséges, életképes derék és jó; ostromolva, ütdözve mindent, a mi ezeltalan, felszög és becsstelen. Ebbeli szándékunkban nem fog bennünket korlátozni semmiféle személyi tekintet, párt- és hatalmi érdek és nincs az a politikai fordulat, melynek kedvéért és érdekében pártatlanságukat és elfogulatlanságukat csakegy pillanatra is feladnók.

A szigorú objektivitás útját fogjuk követni a zszurnalisztika minden egyéb ágában. Az irodalom és művészet kérdéseiben mint eddig, úgy ezentul is szigoruan mellőzni fogjuk a pájtáskodást és klikk-szelemet. A mi megfelel a szép és nemes izlésnek, az mindig elfogulatlan méltatásra fog találni lapunkban. Mi magunk is azzal vélünk legjobb szolgálatot tenni az irodalomnak, hogy egy sor se jelenjék meg lapunkban, a mely az irodalmi mértéket meg nem üti. Közleményeink irodalmi színvonalának előkelősége kezdetől fogva legfőbb gondunkat képezte. El is értük vele azt, hogy a „Budapesti Hirlap” a legki fogástalanabb magyarsággal irt újság és mindenekelőtt vezércikkei és tárczai irodalmi érték dolgában verseny nélkül állanak.

Tudósítások és hírek dolgában a leggazdagabb és legmegbízhatóbb forrásokkal rendelkezünk. E nemű közleményeink megválogatásánál mindig szem előtt tartjuk, hogy a legműveltebb és legkényesebb izlésű közönséget szolgáljuk. A valóságot, igazságot és ildomosságot soha sem áldozzuk fel a szenzációnak. Az erkölcsi tisztaság, a jó és nemes érzés tiszteletben tartásával a „Budapesti Hirlap” hű, szolgálatkész és lelkiismeretes házi barátja óhajt lenni minden magyari háznak.

Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, fél-évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legezlszerűbben postaltalványnyal eszközölhetők következő czim alatt: **A Budapesti Hirlap kiadóhivatalának. IV. ker., kalap-utca 16. sz.** Az egész tündő-évad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet.

A „Budapesti Hirlap” jelenleg rendkívül érdeke, két kötetes angol regényt közöl: „**DOKTOR KUPIDO**” irta Broughon Rhoda. E regénynek április hó 1-sejéig a lapban megjelent részét (26 folytatás) az új előfizetők külön lenyomatban ingyen megkapják.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes vonat reg. 4 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 15 perczkor; személyvonat este 7 óra 7 perczkor, b) Bukarest felé: délután 2 óra 34 perczkor. **Vonatérkezések** a) Budapest felől: személyvonat délelőtt 9 óra 45 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 14 perczkor; vegyes vonat este 8 óra 32 perczkor; b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 55 perczkor. Pénteken reggel 7 óra 23 perczkor küönvonat érkezik Predeálról

Brassói piaczi árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. április hó 1-én.

Román papirpénz à 20 frank	9-37	vétel 9-40	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	9-32	„ 9-37	„
Napoleon'or (aranypénz) . . .	9-43	„ 9-46	„
Török lira	10-64	„ 10-68	„
Arany	5-54	„ 5-57	„
Orosz papírrubel	128—	„ 129—	„

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről: Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössy István (D.-Szt-Márton).
Felelős szerkesztő: Kis-Tétényi Walther Béla.
Laptulajdonos: Harmath Lajos.
Kiadó: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

Kronsteiner Károly

első cs. kir. osztr.-magy. kiz. szab.

Facsád-festék-gyára

Bécsben,

III., fűt, 120. sz., saját házában.

Kitüntetve arany érmekkel.

szállító a főhercegi és hercegi jószágigazgatóságok, cs. kir. katonai igazgatóságok, az összes vasutak, ipar-, bány- és kohó-társaságok, a legtöbb építési vállalatok és építésszek, valamint minden gyár- és épületbirtokok részére.

Ezen facsád-festékek az 1860. év óta vannak a kereskedelemben és előszeretettel használatnak mindentféle épületek, különösen: paloták, villák, templomok, iskolák, nyilvános intézetek valamint belső lakhelyiségek stb. színezésére.

Ezek 36 különböző mintában vannak, különként 16 krtól fölfelé, mésszen oldhatók, száraz állapotban és por-alakban szállítanak s a szín tisztaságát illetőleg az olajmázoláshoz tökéletesen hasonlítanak.

Mintalap és használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek meg. **Óvás!** Mintakártyáim ugyanazon számokban és színekben utánoztatnak, kérem tehát czégemet és czímemet pontosan figyelembe venni. (107) 1—10

Csak 2 krajczár

egy levelezőlapért elégséges, egy valódi brünni posztószövetekből összeállított dus tartalmu mintagyűjteménynek birtokába juthatni, melyet a legolcsóbbnak elismert posztó gyári raktár

Pirák és Társa

(61) 5—12 Brünben

kívánatra mindenkinek bérmentve megküld.

Legnagyobb raktár mindennemű posztóárúkból, a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig, bámulatos olcsó áron. Egy elegáns, teljes tavaszi vagy nyári férföltönyre elégséges egy szelvény 3-10 méter vagy 4 bécsi rőfhosszuságban, s egy szelvény ára

4-60 frt. jó juhgyapjuból,
7-40 „ jobb „
9-90 „ finomabb „
11-80 „ legfinomabb „

Felöltő-szövetek méterenkint 2-50 frttól feljebb; továbbá előírás szerinti posztónemek cs. kir. hivatalnok-egyenruhának, veteránok, tornászok, tűzoltók vagy bármely testületek számára. Legjobb minőség, a legolcsóbb gyári áron.

Szétküldés utánvétellel. 10 frton felüli küldemények bérmentve. — Levelezés minden nyelven.

Máriazelli gyomor cseppek

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védjegy.

együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi szétküldési raktár: Brády Károly gyógyszerháza Kremsier (Morva ország).

Óvás! A valódi Máriazelli gyomor cseppek sok féleképen utánoztatnak s hamisítanak, s ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti védjeggyel ellátott papírba van csomagolva, s melyek mellékelt használati utasításán az is fel van tüntetve, hogy az Kremsierben, Guzek H. könyvnyomdájában nyomtatott.

Máriazelli

Labdacok.

A Keményszékés és székrekedés ellen, évek óta legjobb hatásúknak bizonyult labdacok is, sokféle képen hamisítanak, tehát ezek vételénél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kremsier gyógyszerész név aláírására, melyek minden eredeti dobozon láthatók. Egy doboz ára 20 Kr., egy tekercs 6 dobozzal 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 tekercs 1 frt. 20 Kr., 2 tekercs 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs 3 frt. 20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küldetnek meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacok nem titkos szerek, a gyógyható, anyagának összetétele, minden használati utasításban fel van sorolva.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacok kaphatók

Valódi minőségben kapható: Brassóban Goos J. Kelemen F. a »Fehér teplotmhoz« cz., Hornung Gyula, Jekelius F., Schuster L. K., Obert G. H. és Kugler a Hygieához cz. gyógyszerháza. Fogarason Pildner, Hermann gyógyszerésznél; Hosszafalun Jekelius Gusztáv gyógyszerháza; Fődvárt Schneider Vilmos gyógytárban; Köhölomban Melasz Ede és Wolff E. gyógyszerészeknél; Seps-Szentgyörgyön Beleg Bálint és Barabás Ferencz gyógyszerészeknél. (16) 12 - 43

Főraktár czipő- és kalapárukban Klastrom-utca 2. sz.

Kezeskedem

a nálam jelentékenyen leszállított árak mellett vett czipők (a tavaszi és nyári idényre) jószágáért.

Különösen ajánlhatom a n. é. közönségnek megrendelt tömegben készített czipőket férfi- és fiu-kalapokban 50%-kal a gyári áron alul.

Mély tisztelettel

SCHWARZE E.

Főraktár czipő- és kalapárukban Klastrom-utca 2. sz

(108) 1—3

Jó ó-borok

literes üvegekben dugaszolva.

1888-beli egy liter 22 kr.

1885-beli „ „ 30 „

1882-beli „ „ 40 „

1885-beli muskotály 60 „

Finom villányi vörösbör 60 kr.

(109) 1—6

PAPP FERENCZ-nél Nagy-utca 504.

Literes üvegekért 8 kr vétetik és visszafizettetik.

Bámulatos olcsó leszállított árak.

SABADEANU J.

czipő- és kalapáru-raktára

Brassóban, Nagy-utca 485. sz. a.

kedvező bevásárlások által indítatva, árait 20%-ról részint 30%-ig is leszállította, azonban bámulatos olcsó árak mellett ezentul is, mint eddig, csak szilárd, kézzel dolgozott, szolid és divatos árut szolgáltat (géppel dolgozott munkát nem tart).

Férfi lábbelik:

Legjobb vikszos- vagy patent-bőrből frt. 3.20 kr.-tól fel.
Legjobb vikszos kettős talp. srof és szeggel > 3.50 > >
Legjobb vikszos vagy patentbőrből varrott > 3.50 > >
Legjobb vikszos vagy patent kettőstalp > 4.— > >
Legjobb francia borjú vikszosbőrből 4.50 > >
Legjobb francia borjú vikszos kettőstalp > 5.— > >
Legjobb francia zergebőrt 4.50 > >
Legjobb patentbőrű hegyi czipő Bergsteiger > 4.50 > >
Legjobb kivágtott Regatta czipő zerge és patent bőrből 4.— > >
Kurti csizma orosz bagariából 7.50 > >
Hosszu vadászcsizma orosz bogriából 10.50 > >
Uri pongyola czipő bőr- vagy szövettől 1.— > >
Betéttel felső kettőstalpért 50 kr. több számítatik.

Női lábbelik:

Legjobb zerge- vagy patent bőrt frt. 3.— kr.-tól fel.
Legjobb Zerge vagy patent Ötvös v. Bismark > 3.20 > >
Legjobb zerge vagy patent betételes . . . 3.50 > >
Legjobb zerge betéttel körül fényezett bőrről > 4.— > >
Legjobb zerge kesztyűbőrű topán 4.50 > >
Legjobb lasztin topán 3.— > >
Legjobb Lasztin kivágtott Regatta czipő > 2.— > >
Legjobb zerge vagy patentbőrű Regatta czipő > 2.60 > >
Kicsi gyerekczipő50 > >
Gyerek topán vagy czipő > 1.— > >
Leányka > > > 2.20 > >
Házi pongyola női czipők > 1.— > >
Tornaczipő 1.— > >
Sárczipők Gummilaszticumból is vannak mindenféle fajtából leszállított árakon.

⇒ Minden itt fel nem sorolt különlegességek lábbelikben leszállított árakon kaphatók.

⇒ Megrendelések mérték után és javítások is elfogadtatnak. Ezeket azonban Olteanu G., volt szabászom saját számlájára teljesíti, mint derék szakember, jól és olcsón, minthogy egy év óta az üzlet ezen részét, t. i. a mérték utáni munkát és javításokat saját számlájára vette át és vezeti.

⇒ Kaphatók olcsó férfi- és gyermekkalapok, valamint sapkák is. Férfi nemezkalapok 1 frt 20 krtól, gyermekkalapok, 75 krtól, férfi munkás- és utazó-kalapok 50 krtól feljebb.

Ezen olcsó árak csak azonnali fizetésnél értetődnek.

⇒ Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek és nem találó áru kicseréltetik vagy bérmentesen vissza is vétetik. (103 3)—5

SIMON FERENCZ.

T. Cz.

Miután személyes tartózkodásom által Bécsben a legjobb nevű házakkal léptem összeköttetésbe, tisztelettel jelenthetem a nagyérdemű közönségnek, hogy személyesen tett igen előnyös bevásárlásaim folytán azon kedvező helyzetben vagyok, hogy a következő czipőket a legolcsóbb és legszilárdabb árakon ajánlhatom, és pedig:

Mindennemű divatos, sima és színes gyapju-ruhaszöveteket, fekete bel- és külföldi kasmir és terno kelméket, mindenféle divatos, mosható ruhákat, satin és zephir, fekete selyem-mervellieux, fekete és színes selyem-atlas, selyem-moirszöveteket, sima vagy színes selyem-plüőket, valamint fekete és színes selyem- és gyapot-bársonyokat, fekete és színes kalap-krepp, oxford, Schroll-féle sifont, törülközőkendő- és lepedővásznakat minden szélességben, damast, ugyisintén tarka butor- és matrác-szöveteket, minden fajta len- és gyapot-damast asztalneműt és kendőket; nagy választéku kész női- és férfi-fehéreneműt, ugy női-, férfi- és gyermek-harisnyákat, virágokat, sima és színes divatszalogokat, derékfűzőket nők és gyermekek részére; nagy választék a legdivatosabb férfigallérok-, kézelők- és nyakkendőkből; minden fajta csipkék, betétek és himzett szalagok, párisi csipkeszalagok, bertlik és mignardiek női kézimunkákhoz, mindennemű kötő-, himző- és horgolófonalak s valódi királygyapott; minden férfi- és nő szabók részére szükséges béléseműg; nagy készlet eső- és napernyőkből, legyezőkből; fehér csipkefüggönszövetek, színes tunis-függöny- és ágykészletek; mirtusz-koszorúk és himzett menyasszony-fátyolok; nagy választék férfi-, női- és gyermek-, selyem- és czérna-kezttyűkből; futószőnyegek, kész női liüster-alsókontósok, női- és gyermek-kötények, mindenféle len- és selyem-zsebkendők; ugyisintén dus készlet paszománt-diszítések, boglárók és gyöngy-övdíszekből; legfinomabb himzések, Eiffel-csipkék stb. stb., szóval minden a divatáru, rövidáru és tömüves-szakba vágó czipkek.

⇒ Egyedüli raktár a mosható szent-györgyi ruha-zefirekből. ⇒

Megrendelések női ruhákra, női-, férfi- és gyermek-fehéreneműkre szintén elfogadtatnak, gyorsan teljesítettnek és legolcsóbban számlittatnak.

Midőn tehát ujon fölszerelt raktáromat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom, biztosítom a legpontosabb és legszilárdabb kiszolgálásról, és remélem, hogy mindenki bár még oly kicsiny bevásárlásnál is üzletemet meglegedetten fogja elhagyni.

Szíves pártfogást kérve, ajánlom magamat mély tisztelettel

Simon Ferencz.

(104) 3—3

SIMON FERENCZ.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Közhasznú Egyesület - Alapítvány a Könyvtárakért - Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.